

PLAN IZVOĐENJA NASTAVE IZ BOLESTI KOPITARA

Odgovorni nastavnik		Prof. dr Dragiša Trailović	
Fond časova	VII semestar: 2+1 VIII semestar: 2+2	Ostali nastavnici	Dr Vanja Krstić Dr Nenad Andrić Mr Stefan Đoković
Mesto održavanja predavanja	Katedra za bolesti kopitara, mesojeda, živine i divljači	Mesto održavanja vežbi	Katedra za bolesti kopitara, mesojeda, živine i divljači, K.K. „Aleksa Dundić“, ergela „Ljubičevo“, Hipodrom Beograd
VII semestar			
Raspored predavanja			
No.	Naziv methodske jedinice	Nastavnik	Datum
1.	Uvod, kliničke manifestacije bolesti, sistemski poremećaji i njihov značaj u kliničkoj patologiji i terapiji kopitara.	Prof. dr Dragiša Trailović	15.10.2015.
2.	Bolesti kardiovaskularnog sistema: kongenitalne bolesti srca, miokarditis, perikarditis, endokarditis, stečeni valvularni poremećaji, kardiomiopatije.	Prof. dr Dragiša Trailović Mr Stefan Đoković	22.10.2015.
3.	Bolesti kardiovaskularnog sistema: poremećaji u stvaranju i provođenju nadražaja, slabost srca, bolesti krvnih sudova, šok.	Prof. dr Dragiša Trailović Mr Stefan Đoković	29.11.2015.
4.	Bolesti respiratornog sistema: bolesti nosnih šupljina, sinusa, ždrela, vazdušnih kesa, larinksa i traheje.	Prof. dr Dragiša Trailović	05.11.2015.
5.	Bolesti respiratornog sistema: bolesti bronhijalnog stabla, bolesti pluća i pleure	Prof. dr Dragiša Trailović	12.11.2015.
6.	Bolesti respiratornog sistema: infektivne bolesti respiratornog sistema konja.	Prof. dr Dragiša Trailović	19.11.2015.
7.	Bolesti digestivnog sistema: bolesti usne duplje (bolesti zuba, stomatitis, bolesti pljuvačnih žlezda), bolesti jednjaka (megaezofagus, opstrukcija jednjaka, ezofagitis).	Prof. dr Dragiša Trailović	26.12.2015.
8.	Količna oboljenja: etiopatogeneza i dijagnostika količnih oboljenja, spastične kolike, akutno i hronično proširenje želuca.	Prof. dr Dragiša Trailović	03.12.2015.
9.	Količna oboljenja: meteorizam, tromboembolične kolike, hronične recidivirajuće kolike, opstipacija.	Prof. dr Dragiša Trailović	10.12.2015.
10.	Količna oboljenja: mehanička neprohodnost creva, peritonitis, osnovni principi terapije količnih bolesti.	Prof. dr Dragiša Trailović	17.12.2015.
11.	Bolesti digestivnog sistema: akutni i hronični gastritis, ulkus želuca, bolesti creva, dijareja, infektivne bolesti	Prof. dr Dragiša Trailović	24.12.2015.
12.	Bolesti jetre: etiopatogeneza i dijagnostika oboljenja jetre. Najvažniji poremećaji funkcija jetre (ikterus, ascites, hepatička encefalopatija).	Prof. dr Dragiša Trailović	31.12.2015.
13.	Bolesti jetre: hepatitis, oštećenja jetre lekovima i otrovima, ciroza jetre. Bolesti pankreasa.	Prof. dr Dragiša Trailović	14.01.2016.
Raspored vežbi			
No.	Naziv vežbe	Nastavnici i saradnici	Datum
1.	Uvod, prilaz, fiksiranje i klinički pregled konja (2 časa).	Mr Stefan Đoković Darko Davitkov	19-21.10.2015. 26-28.10.2015.

2.	Aplikacija lekova, nadoknada tečnosti i elektrolita (2 časa). Kako je 11.11. neradni dan, grupa koja vežba sredom može da odradi ovu vežbu sa drugim grupama.	Dr Nenad Andrić Mr Stefan Đoković	02-04.11.2015. 09-10.11. 2015.
3.	Specijalne procedure u dijagnostici i terapiji oboljenja kardiovaskularnog i respiratornog sistema (2 časa)	Mr Stefan Đoković Darko Davitkov	16-18.11.2015. 23-25.11.2015.
4.	Specijalne procedure u dijagnostici i terapiji oboljenja digestivnog sistema (2 časa).	Mr Stefan Đoković Darko Davitkov	30.11-02.12.2015. 07-09.12.2015.
5.	Diferencijalna dijagnoza i terapija oboljenja kardiovaskularnog i respiratornog sistema (2 časa).	Dr Dragiša Trailović Mr Stefan Đoković	14-16.12.2015. 21-23.12.2015
6.	Diferencijalna dijagnoza i terapija oboljenja digestivnog sistema (2 časa).	Dr Dragiša Trailović Mr Stefan Đoković	28-30.12.2015. 04-06.01.2016.
7.	Odrana seminarskih radova/kolokvijum 1	Dr Dragiša Trailović Mr Stefan Đoković	11-13.01.2016. 18-20.01.2016.
8.	Kliničke vežbe: jedno dežurstvo u ambulanti za bolesti konja ili na Hipodromu – po posebnom rasporedu (3 časa)	Dr Dragiša Trailović Mr Stefan Đoković	Od 02.11.2015. do 20.01.2016.

Obavezne kliničke procedure za koje studenti sakupljaju potpise na vežbama ili polažu posebno u sklopu praktičnog ispita.

Prilaz i fiksiranje konja, opisivanje i identifikacija, aplikacija lekova, uzimanje krvi za laboratorijska ispitivanja, fizički pregled organa kardiovaskularnog, respiratornog i digestivnog sistema (puls, auskultacija srca i pluća, perkusija grudnog koša i sinusa, EKG, endoskopija respiratornih puteva, transtrahealna aspiracija, otvaranje i pregled usta, turpijanje zuba, sondiranje, rektalni pregled i punkcija abdomena.

VIII semestar

Raspored predavanja

No.	Naziv methodske jedinice	Nastavnik	Datum
1.	Bolesti krvi, limfnih čvorova i slezine: anemije, poremećaji leukocita i limfadenopatije, koagulopatije, trombocitopatije, tromboza, infektivne bolesti krvi, limfnih čvorova i slezine.	Prof. dr Dragiša Trailović Mr Stefan Đoković	25.02.2016.
2.	Bolesti nervnog sistema: etiopatogeneza oboljenja centralnog i perifernog nervnog sistema, urođene anomalije nervnog sistema, konvulzije, epilepsija, narkolepsija, cerebrovaskularne bolesti, bolesti perifernih nerava.	Doc. dr Nenad Andrić	03.03.2016.
3.	Bolesti nervnog sistema: meningitis, encefalitis i mijelitis, infektivne bolesti centralnog nervnog sistema.	Prof. dr Dragiša Trailović	10.03.2016.
4.	Bolesti mišićno-skeletnog sistema: etiopatogeneza poremećaja mišićno skeletnog sistema, miopatije, praznična bolest.	Prof. dr Dragiša Trailović	17.03.2016.
5.	Bolesti mišićno-skeletnog sistema: laminitis, koronitis, tendinitis i dezmitis, artropatije.	Prof. dr Dragiša Trailović	24.03.2016.
6.	Bolesti urinarnog sistema: etiopatogeneza i dijagnostika oboljenja urinarnog sistema, urođene bolesti, uremija, akutno oštećenje bubrega, hronično oštećenje bubrega, glomerulonefritis, pijelonefritis, tubulski poremećaji, urolitijaza, bolesti donjih urinarnih puteva, urocistitis.	Prof. dr Dragiša Trailović	31.03.2016.
7.	Bolesti endokrinog sistema: poremećaji hipofize, poremećaji paratireoidnih žlezda, hipo i hipertireoidizam, hipo i hiperadrenokorticism, diabetes mellitus.	Prof. dr Dragiša Trailović	07.04.2016.

8.	Poremećaji ishrane i metabolizma: metabolički sindrom konja, poremećaji metabolizma vode i elektrolita, hipo i hipernatriemija, hipo i hiperkaliemija, hipo i hiperkalciemija, hipo i hiperfosfatemija, acidoza i alkalozna.	Prof. dr Dragiša Trailović	14.04.2016.
9.	Bolesti kože (etiopatogeneza oboljenja kože, parazitske bolesti kože, bakterijske bolesti kože, gljivične bolesti kože, bolesti kože sa imunološkom osnovom).	Prof. dr Dragiša Trailović	21.04.2016.
10.	Trovanja otrovnim biljkama, mikotoksinima, organofosfornim i organohlornim pesticidima, antikoagulantima i drugim otrovima i lekovima, dijagnostika i terapija trovanja u kliničkoj praksi kopitara.	Prof. dr Dragiša Trailović	28.04.2016.
11.	Bolesti novorođene ždrebadi: popremećaj transfera kolostralnih imunoglobulina, neonatalne infekcije, septicemija, dijareje, neonatalna izoeritroliza, sindrom poremećene adaptacije novorođene ždrebadi, retencija mekonijuma, omfaloflebitis, poliartritis, osteomijelitis.	Prof. dr Dragiša Trailović	05.05.2016.
12.	Parazitske bolesti kopitara: babezioza, kriptosporidioza, sarkocistioza, anoplocefalidoza, paraskarioza, oksiurioza, strongilidoza, diktiokauloza - <i>za studente koji studiraju po nastavnom planu iz 2009.</i>	Prof. dr Sanda Dimitrijević Doc. dr Tamara Ilić	12.05.2016.
13.	Parazitske bolesti kopitara: habronematidoza, onhocerkoza, parafilarioza, strongiloidoza, gasterofiloza, šuga, demodikoza - <i>za studente koji studiraju po nastavnom planu iz 2009.</i>	Prof. dr Sanda Dimitrijević Doc. dr Tamara Ilić	19.05.2015.
14.	<i>Prezentacija seminarских radova – za studente koji studiraju po nastavnom planu iz 2005.</i>	<i>Prof. dr Dragiša Trailović</i>	<i>12.05.2016.</i>
15.	<i>Prezentacija seminarских radova – za studente koji studiraju po nastavnom planu iz 2009.</i>	<i>Prof. dr Dragiša Trailović</i>	<i>19.05.2016.</i>
16.	Bolesti magaraca, mula i mazgi: gojaznost, hiperlipemija, specifičnosti u dijagnostici i terapiji oboljenja magaraca.	Prof. dr Dragiša Trailović	26.05.2016.
17.	Etologija kopitara. Poremećaji ponašanja i organske bolesti, štalske mane.	Prof. dr Dragiša Trailović	02.06.2016.

Raspored vežbi

No.	Naziv vežbe	Nastavnici i saradnici	Datum
1.	Laboratorijska dijagnostika oboljenja kopitara (2 časa).	Mr Stefan Đoković Dr Nenad Andrić	29.02-2.03.2016. (1-9) 07-09.03.2016. (10-18)
2.	Osnovne dijagnostičke i terapijske procedure u patologiji nervnog sistema (2 časa).	Mr Stefan Đoković Dr Nenad Andrić	14-16.03.2016. (1-9) 21-23.03.2016. (10-18)
3.	Osnovne dijagnostičke i terapijske procedure u patologiji mišićno-skeletnog sistema (2 časa).	Mr Stefan Đoković Dr Nenad Andrić	28-30.03.2016. (1-9) 04-06.04.2016. (10-18)
4.	Diferencijalna dijagnostika oboljenja nervnog i mišićno-skeletnog sistema (2 časa).	Mr Stefan Đoković Dr Nenad Andrić	11-13.04.2016. (1-9) 18-20.04.2016. (10-18)

5.	Osnovne dijagnostičke i terapijske procedure u patologiji urinarnog, endokrinog sistema i kože (2 časa).	Mr Stefan Đoković Dr Dragiša Trailović	25-27.04.2016. (1-9) 16-18.05.2016. (10-18)
6.	Terenska vežba	Dr Dragiša Trailović Mr Stefan Đoković	09-11.05.2016. (10-18) 23-25.05.2016. (1-9)
7.	Dijagnostika parazitskih bolesti konja - za studente koji studiraju po nastavnom planu iz 2009.	Dr Sanda Dimitrijević Dr Nevenka Aleksić Dr Tamara Aleksić	30.05-01.06.2016. (1-9)
8.	Kliničke vežbe na Fakultetu - za studente koji studiraju po nastavnom planu iz 2005.	Mr Stefan Đoković	30.05-01.06.2016. (10-18)
9.	Kliničke vežbe na Hipodromu: 3 dežurstva po 3 časa – ukupno 9 - za studente koji studiraju po nastavnom planu iz 2005. i 2009.	Mr Stefan Đoković	Po naknadnom rasporedu
10.	Kolokvijum 2	Prof. dr Dragiša Trailović	06.06.2016. (1-18)
Obavezne kliničke procedure za koje studenti sakupljaju potpise na vežbama ili polažu posebno u sklopu praktičnog ispita.		Uzimanje krvi za laboratorijska ispitivanja, neurološki pregled, pregled kopita, kateterizacija mokraćne bešike, pregled kožnog skarifikata, brzi laboratorijski testovi i interpretacija laboratorijskih nalaza, parazitološki pregled (koprološki pregled, uzimanje i pregled celofanskog brisa).	
Način polaganja ispita i vrednovanje predispitnih aktivnosti			
Predispitne obaveze		Poena	Završni ispit
Aktivnosti u toku predavanja*		10 (5+5)	Test****
Praktična nastava**		20 (10+10)	Praktični ispit Kliničke procedure ***** Klinički slučaj
Kolokvijumi****		30 (15+15)	Usmeni ispit
Seminarski rad/klinički slučaj***		10	30
*Studenti mogu da ostvare po 5 poena na predavanjima u deset nasumičnih provera u semestru – dva poena su uslov za dobijanje potpisa. **Na vežbama studenti mogu da ostvare po 5 poena u semestru za prisustvo – 4 je uslov za dobijanje potpisa, pri čemu dodatnih 5 poena u semestru ostvaruju za savladane kliničke procedure, prema spisku veština. ***Seminarski rad ili opis kliničkog slučaja nije obavezan, donosi dodatne bodove. ****Studenti koji nisu položili kolokvijume pre izlaska na praktični ispit polažu završni test koji se vrednuje kao kolokvijumi (studenti koji nisu zadovoljni ocenom na kolokvijumu imaju pravo na polaganje završnog testa). *****Studenti koji na vežbama ne savladaju obavezne kliničke procedure (nemaju potpis nastavnika za odgovarajuću proceduru u Evidencionom kartonu), polažu iste u prvom delu praktičnog ispita pre dobijanja kliničkog slučaja. Ostali studenti na praktičnom ispitu rešavaju samo klinički slučaj.			
Datum polaganja kolokvijuma		Jesenji semestar: 18.01.2016. Prolećni semestar: 06.06.2016.	Datum polaganja ispita 13.06. i 04.07.2016. 05.09. i 12.09.2016. 26.09. i 03.10.2016.
Preporučena literatura:		1. Trailović D, Bolesti kopitara, Naučna KMD, Beograd, 2011. 2. Trailović D, Bolesti kopitara: Praktikum, Naučna, Beograd, 2010.	
Dopunska literatutura:		1. Trailović D, Dijagnostika i terapija oboljenja konja, Naučna, Beograd, 2009. 2. Reed SM, Bayly WM, Selon DC: Equine Internal Medicine, 3rd edition, Saunders/Elsevier, St. Louis, 2010.	

	3. Orsini JA, Divers TJ: Equine Emergencies. Treatment and Procedures, Saunders/Elsevier, St. Louis, 2008. 4. Trailović D, Trailović R, Lazić J, Konjarstvo i konjički sport, VetKer, Beograd, 2009. 5. Trailović D, Vučinić M, Lazić J, Etologija: ponašanje i dobrobit konja, VetKer, Beograd, 2012.
Spisak pitanja za usmeni ispit	
1.	MIOKARDITIS
2.	PERIKARDITIS
3.	ENDOKARDITIS
4.	KARDIOMIOPATIJE
5.	UROĐENI I STEČENI VALVULARNI POREMEĆAJI
6.	SLABOST SRCA
7.	RINITIS
8.	SINUZITIS
9.	LARINGITIS
10.	HEMIPLEGIJA LARINKSA
11.	FARINGITIS
12.	DORZALNA DISLOKACIJA MEKOG NEPCA
13.	EMPIJEM VAZDUŠNIH KESA
14.	MIKOZA VAZDUŠNIH KESA
15.	AKUTNI BRONHITIS
16.	HRONIČNI BRONHITIS
17.	HRONIČNA OPSTRUKTIVNA BOLEST PLUĆA
18.	EMFIZEM PLUĆA
19.	OPTEREĆENJEM IZAZVANA KRVARENJA U PLUĆIMA
20.	ZAPALJENJE PLUĆA
21.	PLEURITIS
22.	PLEUROPNEUMONIJA
23.	BOLESTI ZUBA
24.	STOMATITIS
25.	BOLESTI PLJUVAČNIH ŽLEZDA
26.	OPSTRUKCIJA JEDNJAKA
27.	EZOFAGITIS
28.	GASTRITIS
29.	ULKUSI ŽELUCA
30.	ETIOLOGIJA, PATOGENEZA, DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA DIJAREJA
31.	VIRUSNE DIJAREJE
32.	BAKTERIJSKE DIJAREJE
33.	ETIOLOGIJA, PATOGENEZA I DIJAGNOSTIKA KOLIČNIH OBOLJENJA
34.	AKUTNO PROŠIRENJE ŽELUCA
35.	ENTERALGIJA
36.	METEORIZAM CREVA
37.	OPSTIPACIJA
38.	HRONIČNE RECIDIVIRAJUĆE KOLIKE
39.	OPTURACIONI ILEUS
40.	STRANGULACIONI ILEUS
41.	TROMBOEMBOLIČNE KOLIKE
42.	PROKSIMALNI DUODENITIS/JEJUNITIS
43.	OSNOVNI PRINCIPI TERAPIJE KOLIKA
44.	ETIOPATOGENEZA I DIJAGNOSTIKA OBOLJENJA JETRE
45.	PATOFIZIOLOŠKI SINDROMI OBOLJENJA JETRE
46.	HEPATITIS
47.	CIROZA JETRE
48.	PANKREATITIS
49.	PERITONITIS
50.	UREMIJA

51.	AKUTNO OŠTEČENJE BUBREGA
52.	HRONIČNO OŠTEČENJE BUBREGA
53.	GLOMERULONEFRITIS
54.	PIJELONEFRITIS
55.	UROCISTITIS
56.	UROLITIJA
57.	EPILEPSIJA I NARKOLEPSIJA
58.	CEREBROVASKULARNE BOLESTI
59.	SUNČANICA I TOPLOTNI UDAR
60.	ENCEFALOMIJELITIS
61.	BOLESTI PERIFERNIH NERAVA
62.	PRURITUS: DIFERENCIJALNA DIJAGNOSTIKA
63.	ALERGIJSKE BOLESTI KOŽE
64.	BOLESTI KOŽE IZAZVANE PARAZITIMA
65.	BOLESTI KOŽE IZAZVANE BAKTERIJAMA
66.	BOLESTI KOŽE IZAZVANE VIRUSIMA
67.	BOLESTI KOŽE IZAZVANE GLJIVICAMA
68.	PRAZNIČNA BOLEST KONJA
69.	MIOPATIJE
70.	LAMINITIS
71.	ARTROPATIJE
72.	DIABETES MELLITUS
73.	DIABETES INSIPIDUS
74.	KUŠINGOVA BOLEST
75.	HIPER- I HIPOTIREOIDIZAM
76.	DEHIDRACIJA I HIPERHIDRACIJA
77.	POREMEĆAJI METABOLIZMA VODE I ELEKTROLITA
78.	OSNOVNI PRINCIPI TERAPIJE TEČNOSTIMA
79.	ANEMIJA
80.	POREMEĆAJI LEUKOCITA
81.	POREMEĆAJI HEMOSTAZE
82.	PETEHIJALNA GROZNICA
83.	TROVANJA KONJA OTROVNIM BILJKAMA
84.	TROVANJA KONJA MIKOTOKSINIMA
85.	TROVANJA KONJA PESTICIDIMA I DRUGIM HEMIJSKIM OTROVIMA
86.	POREMEĆAJ TRANSFERA KOLOSTRALNIH IMUNOGLOBULINA
87.	NEONATALNE INFEKCIJE
88.	NEONATALNE DIJAREJE
89.	RETENCIJA MEKONIJA
90.	BOLESTI MAGARACA, MULA I MAZGI
91.	INFLUENCA KONJA
92.	HERPESVIRUSNE INFEKCIJE KONJA
93.	VIRUSNI ARTERITIS KONJA
94.	ROTAVIRUSNA INFEKCIJA ŽDREBADI
95.	ŽDREBEĆAK
96.	KLOSTRIDIOZA
97.	SALMONELOZA
98.	TETANUS
99.	BOTULIZAM
100.	BABEZIOZA KOPITARA
101.	KRIPTOSPORIDIOZA KOPITARA
102.	SARKOCISTIOZA KOPITARA
103.	ANOPLOCEFALIDOZA KOPITARA
104.	PARASKARIOZA KOPITARA
105.	OKSIURIOZA
106.	STRONGILIDOZA KOPITARA
107.	DIKTIOKAULOZA KOPITARA
108.	HABRONEMATIDOZA

109.	ONHOCERKOZA
110.	PARAFILARIOZA
111.	STRONGILOIDOZA
112.	GASTEROFILOZA
113.	ŠUGA KONJA
114.	DEMODIKOZA
115.	ŠTALSKE MANE KONJA
Pitanja od rednog broja 100-114 ne odnose se na studente koji studiraju po Studijskom programu iz 2005. godine.	
Test se sastoji od 100 test pitanja (kombinacija pitanja sa zaokruživanjem jednog ili više ponuđenih odgovora, upisivanjem ispuštene reči, povezivanjem ponuđenih rešenja ili dopisivanjem kratkih odgovora. Studenti dobijaju test pitanja na predavanjima i vežbama.	

TEME SEMINARSKIH RADOVA

Studenti biraju seminarski rad sa navedenog spiska za odgovarajući semestar. Svaki student može da ostvari poene samo za jedan seminarski rad. Seminarski rad se predaje na ocenjivanje najkasnije u terminu pretposlednjeg predavanja.

Teme za seminarske radove u jesenjem semestru:

1. HIPOTERMIJA I HIPERTERMIJA: ETIOPATOGENEZA I DIFERENCIJALNA DIJAGNOZA
2. SEPTIKEMIJA I SEPTIČKI ŠOK
3. ANAFILAKSA I ANAFILAKTIČKI ŠOK
4. ENDOTOKSEMIJA I ENDOTOKSIČNI ŠOK
5. DISFAGIJA: DIJAGNOZA, DIFERENCIJALNA DIJAGNOZA I TERAPIJA
6. REGURGITACIJA: DIJAGNOZA, DIFERENCIJALNA DIJAGNOZA I TERAPIJA
7. DIJAREJE: ETIOLOGIJA, DIFERENCIJALNA DIJAGNOZA I TERAPIJA
8. DIJAREJE IZAZVANE ANTIBIOTICIMA
9. KOLIČNE BOLESTI: ETIOPATOGENEZA I TERAPIJA BOLA KOD KONJA
10. OŠTEĆENJA JETRE LEKOVIMA
11. HEPATIČKA ENCEFALOPATIJA
12. FUNKCIONALNO ISPITIVANJE JETRE
13. UROĐENE I NASLEDNE BOLESTI GORNJIH DISAJNIH PUTEVA KONJA
14. UROĐENE SRČANE MANE KONJA
15. ELEKTROKARDIOGRAFIJA

Teme za seminarske radove u prolećnom semestru:

1. LABORATORIJSKA DIJAGNOSTIKA UNUTRAŠNJIH BOLESTI KONJA
2. ANEMIJA: DIFERENCIJALNA DIJAGNOZA I TERAPIJA
3. TROMBOCITOPENIJA: DIFERENCIJALNA DIJAGNOZA I TERAPIJA
4. POREMEĆAJI HEMOSTAZE: DIFERENCIJALNA DIJAGNOZA I TERAPIJA
5. DISEMINOVANA INTRAVASKULARNA KOAGULACIJA
6. AKUTNO OŠTEĆENJE BUBREGA
7. HRONIČNO OŠTEĆENJE BUBREGA
8. PERITONEALNA DIJALIZA
9. POLIDIPSIIJA I POLIURIJA: DIFERENCIJALNA DIJAGNOZA I TERAPIJA
10. METABOLIČKI SINDROM KONJA
11. AUTOIMUNE BOLESTI KONJA
12. DEGENERATIVNE ARTROPATIJE KONJA
13. ARBOVIRUSNI ENCEFALOMIJELITISI KONJA
14. SPORTSKE POVREDE I BOLESTI KONJA
15. DOPING I ANTIDOPING KONTROLA
16. POREMEĆAJI PONAŠANJA KONJA
17. INFEKTIVNA ANEMIJA KOPITARA
18. ALERGIJSKE BOLESTI KONJA

UPUTSTVO ZA PISANJE SEMINARSKOG RADA

Seminarski rad studenta na Fakultetu veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu je rad u kome je odabrana tema teorijski obrađena na osnovu literaturnih podataka koji po obimu prevazilaze gradivo izloženo na redovnim predavanjima i vežbama. Svaki seminarski rad ima jednog autora. Student bira temu po svom nahođenju, sa spiska ponuđenih tema koji se deli na predavanjima, pri čemu istu temu može da izabere više studenata.

Svaki seminarski rad obuhvata sledeća poglavlja: uvod, podatke iz literature sa odgovarajućim naslovima i podnaslovima u zavisnosti od odabrane teme seminarskog rada, zaključak i spisak literature. Rad treba da bude napisan u obimu od najmanje 10 stranica formata A4 kompjuterskog sloga u programu Microsoft Word, font Times New Roman, 12 pt, pored 1,5, sa marginama od 2,5 cm.

Na prvoj strani se u zaglavlju nalazi naziv fakulteta i katedre na kojoj je seminarski rad urađen (na primer FAKULTET VETERINARSKJE MEDICINE UNIVERZITETA U BEOGRADU, Katedra za bolesti kopitara, mesojeda, živine i divljači), ispod toga se nalazi naziv teme seminarskog rada, napisan velikim slovima, ispod koga piše »Seminarski rad«, zatim, još niže, ime i prezime studenta i ime i prezime mentora sa oznakom nastavnčkog zvanja, da bi u dnu stranice bilo napisano mesto i školska godina u kojoj je napisan i odbranjen seminarski rad. Na drugoj strani se nalazi sadržaj rada, da bi iza toga svako od gore navedenih poglavlja započinjalo na posebnoj stranici.

Rad treba pisati sažeto i jasno. Sve priloge (tabele, grafikone, fotografije) uklopiti u tekst. Imena autora koji se citiraju u radu pisati u originalu sa godinom izrade rada u zagradama, a ukoliko rad ima više od dva autora, onda se u tekstu navodi samo prvi od njih uz skraćenicu "i sar". U spisku literature radovi se navode u originalu, sa numeracijom, navodeći prezimena prvih autora po abecednom redu i to na sledeći način: prezime, početno slovo imena, godina objavljivanja rada, naslov rada, naziv časopisa (međunarodna skraćenicu, npr. JAVMA), volumen, broj časopisa, stranice (od – do), a kod naziva knjiga potrebno je navesti još i ime izdavača i mesto izdavanja.

Sa interneta se mogu navoditi autorizovani tekstovi na isti način kao i radovi objavljeni u časopisima, pri čemu se posle imena autora (prezime, početno slovo imena, naslov teksta) umesto naziva časopisa navodi internet adresa. U slučaju preuzimanja slika sa interneta može se navesti samo internet adresa.

Primer:

1. Carter SW, Robertson SA, Steel CJ, 1990, Cardiopulmonary effects of xylazine sedation in the foal. *Equine Vet J*, 22, 384-388.
2. Trailović D, 2011, Bolesti kopitara, Naučna KMD, Beograd.
3. Paterson PY, Halberg MK, 1989, Antineural antibodies in experimental allergic encephalomyelitis, In: Goetzl EJ, Spector NH, editors, *Neuroimmune Networks: Physiology and Disease*, New York: Alan R Liss, Inc, 251-257.
4. Petej Z, Vitamini u ishrani konja, www.serbia-trot.org.rs/veterinar.

Opis kliničkog slučaja se predaje u istom formatu kao i seminarski rad, pri čemu se umesto naslova seminarskog rada piše naziv kliničkog slučaja, a ispod toga »Klinički slučaj«. Klinički slučaj počinje podacima o nacionalu životinje (vrsta životinje, ime, pol, rasa, starost, opis, naziv ambulante u kojoj je pregledan i broj ambulantnog protokola), iza toga se navodi detaljna anamneza, rezultati kliničkog pregleda, dijagnoza i terapija, da bi se na kraju u kratkoj diskusiji na jednoj do dve stranice dobijeni nalazi uporedili sa podacima iz literature.

Pre predaje seminarskog rada ili opisa kliničkog slučaja na ocenjivanje, student može da konsultuje mentora i druge nastavnike u svim fazama pisanja rada, od prikupljanja literature do tehničkog uređenja rada. Završen seminarski rad ili opis kliničkog slučaja predati na ocenjivanje najkasnije 26.05.2016.

SPISAK VEŠTINA IZ BOLESTI KOPITARA

Studijskim programom integrisanih osnovnih akademskih i master studija iz veterinarske medicine uopšteno su definisani ishodi koje student treba da savlada na predmetu Bolesti kopitara i oni su uklopljeni u ishode Studijskog programa u celini. »Student treba da zna etiologiju i patogenezu oboljenja konja obuhvaćenih programom, razume mehanizme nastanka bolesti, ume da uradi klinički pregled i zna kako da postavi dijagnozu i odredi odgovarajuću terapiju, ume da priđe i fiksira konja, da aplikuje lek na odgovarajući način, uradi rektalni pregled i sondiranje želuca, kateterizaciju mokraćne bešike i zna kako da postupi u slučaju sumnje na pojavu zaraznih oboljenja«.

U cilju što efikasnijeg savladavanja potrebnih ishoda kroz redovnu nastavu – predispitne obaveze i stvaranja okvira za proveru stečenih znanja na ispitu, utvrđen je precizniji spisak veština koje se prvenstveno mogu savladati na praktičnim vežbama. Ove veštine su u isto vreme okvir za ocenu vežbi i praktični ispit.

NAZIV VEŠTINE	Student treba da		
	vidi i uradi	vidi i objasni	teorijski opiše
Hvatanje i fiksiranje konja	x		
Opisivanje konja i popunjavanje identifikacionog dijagrama	x		
Klinički pregled	x		
Pregled vidljivih sluznica	x		
Peroralna aplikacija leka	x		
Intramuskularna aplikacija leka	x		
Intravenska aplikacija leka	x		
Supkutana aplikacija leka	x		
Uzimanje krvi iglom i pomoću vakutejnera	x		
Osnovni principi nadoknada tečnosti		x	
Transfuzija krvi			x
Veštačka/parenteralna ishrana			x
Opšti klinički pregled	x		
Pregled kardiovaskularnog sistema		x	
Pregled arterijskog i venskog pulsa	x		
Palpacija srca	x		
Auskultacija srca, punkta optima	x		
Vreme punjenja kapilara	x		
Arterijski pritisak		x	
Centralni venski pritisak			x
Elektrokardiografija			x
Perikardiocenteza			x
Test opterećenja			x
Osnovni principi terapije oboljenja kardiovaskularnog sistema			x
Pregled respiratornog sistema		x	
Pregled nosnih otvora i uzimanje brisa iz nosa	x		
Pregled submandibularnih i retrofaringealnih limfnih čvorova	x		
Pregled sinusnih šupljina		x	
Perkusija sinusa	x		
Palpacija larinksa i traheje	x		
Proba kašlja	x		
Auskultacija pluća i traheje	x		
Perkusija grudnog koša	x		
Endoskopija		x	
Transtrahealna aspiracija			x
Bronhoalveolarna lavaža			x
Kateterizacija vazdušnih kesa			x
Trepanacija sinusa			x
Torakocenteza			x
Test opterećenja			x
Osnovni principi terapije oboljenja respiratornog sistema			x
Pregled digestivnog sistema		x	
Otvaranje usta, pregled zuba, jezika i sluzokože usne duplje	x		
Turpijanje zuba		x	
Sondiranje želuca	x		
Rektalni pregled	x		
Auskultacija peristaltičkih šumova	x	x	
Abdominocenteza		x	
Enterocenteza/perkutana punkcija cekuma		x	

N A Z I V V E Š T I N E	Student treba da		
	vidi i uradi	vidi i objasni	teorijski opiše
Ispiranje želuca			x
Klizma			x
Odčepljenje jednjaka			x
Biopsija jetre			x
Osnovni principi terapije oboljenja digestivnog sistema			x
Pregled urinarnog sistema		x	
Kateterizacija mokraćne bešike kobilu	x		
Kateterizacija mokraćne bešike pastuva		x	
Cistoskopija		x	
Uretrotomija			x
Litotripsija			x
Biopsija bubrega			x
Osnovni principi terapije oboljenja urinarnog sistema			x
Dijagnostika oboljenja nervnog sistema		x	
Test osetljivosti kože	x		
Test savijanja vrata, ljujanja i povlačenja repa	x		
Kornealni i pupilarni refleksi	x		
Okcipitalna punkcija			x
Lumbosakralna i okcipitalna punkcija			x
Osnovni principi terapije oboljenja nervnog sistema			x
Dijagnostika hromosti		x	x
Podizanje prednje i zadnje noge	x		
Pregled kopita kopitnim klješćima	x		
Testovi fleksije	x		
Procena stavova nogu	x		
Dijagnostička blokada nerava			x
Termografija			x
Regionalna perfuzija			x
Osnovni principi terapije oboljenja mišićno-skeletnog sistema			x
Pregled hemolimfatičnog sistema		x	
Uzimanje i slanje uzoraka krvi i drugih telesnih tečnosti na laboratorijska ispitivanja	x		
Punkcija limfnih čvorova			x
Biopsija kostne srži			x
Interpretacija hematoloških i biohemijskih nalaza	x		
Osnovni principi terapije oboljenja hemolimfatičnog sistema			x
Dijagnostika oboljenja kože		x	
Uzimanje i slanje uzoraka sa kože na mikrobiološka i parazitološka ispitivanja	x		
Pregled kožnog skarifikata	x		
Biopsija kože			x
Alergijski testovi			x
Topikalna primena lekova na kožu	x		
Osnovni principi terapije oboljenja kože			x
Laboratorijska dijagnostika endokrinih bolesti			x
Test uskraćivanja vode			x
Test opterećenja antidiuretičkim hormonom			x
ACTH stimulacioni test			x
Deksametazon supresioni test			x
TRH stimulacioni test			x
Test opterećenja glukozom			x
Osnovni principi terapije endokrinih oboljenja			x
Procena vitalnosti ždrebadi		x	

NA Z I V VE Š T I N E	Student treba da		
	vidi i uradi	vidi i objasni	teorijski opiše
Klistiranje ždrebeta		x	x
Intenzivna terapija oboljenja novorođene ždrebadi			x
Dijagnostika trovanja			x
Osnovni principi uzimanja materijala za toksikološki pregled			x
Osnovni principi terapije trovanja			x
Procena treniranosti konja			x
Veterinarska kontrola na konjskim trkama			x

MERE OPREZA I ZAŠTITE U RADU SA KONJIMA

Rad sa konjima može biti opasan, zbog čega se na praktičnim vežbama i u praktičnom radu, moraju poštovati određene mere opreza. Konj je velika i snažna životinja, koja može nenamerno ili namerno da nanese po život opasne povrede i ljudima i drugim životinjama u svojoj blizini. Zloćudni – agresivni konji mogu ozlediti čoveka bez razloga: udaranjem zadnjim i prednjim nogama, guranjem, gaženjem i ujedanjem. Svaki konj može da ozledi čoveka u samoodbrani – instiktivnim reagovanjem kod nepropisnog prilaženja ili u strahu od iznenadne opasnosti. U pojedinim situacijama bolesan konj može nenamerno da ozledi čoveka zbog nemogućnosti kontrole bola i sopstvenog ponašanja. Bolesan konj, na kraju, može da prenese na čoveka i druge životinje uzročnike mnogih zaraznih i parazitskih bolesti.

MERE OPREZA

1. Veterinar koji radi sa konjima odgovoran je za svoju bezbednost, bezbednost drugih ljudi u blizini konja i bezbednost samog konja. Studenti u vežbanju na konjima se obavezno pridržavaju uputstva veterinara - predmetnih nastavnika i asistenata.
2. Konju se sme prići oprezno, posle prethodnog javljanja, ili pod kontrolom vlasnika zaduženog za rad sa konjem.
3. U slučaju potrebe konj se može obuzdati i fiksirati, u skladu sa njegovim temperamentom, kako bi se planirani zahvat obavio bezbedno po životinju i ljude.
4. Pored konja se bezbedno radi u tišini, bez buke, vike i naglih pokreta, koji mogu da uplaše konja.
5. Na otvorenom prostoru se nikako ne sme stajate iza konja niti prilaziti od pozadi bez javljanja.
6. Za vreme čišćenja i pregleda kopita ili postavljanja zavoja na noge ne sme se klečati i čučati pored konja.
7. Konji se ne smeju hraniti sa dlana i gurati prste konju u usta. U slučaju potrebe za fiksiranjem jezika rukom se oprezno ulazi u bezubi prostor.
8. Za vreme vođenja konja prsti se ne smeju gurati u alke od ulara ili uzde ili obavijati kraj povodca i lonže oko ruke.
9. U radu sa konjima se obavezno koristi zaštitna oprema: mantil, po potrebi kecelja, čizme, zaštitne rukavice i širete za rektalni pregled.
10. Rektalni pregled konja ne sme da se radi golom rukom, posebno u slučaju postojanja rana na rukama.
11. U radu sa konjima se moraju poštovati osnovne higijenske norme i principi asepsa, po završetku zahvata moraju se prikupiti i na bezbedan način ukloniti upotrebljene rukavice, zavoji, gaze, špriceve, igle, bočice i sl. kako ne bi dospeli u stajnjak, kontejner za obično smeće i kanalizaciju.
12. Zbog opasnosti od tetanusa tokom rada sa konjima i oko konja, studenti moraju da budu vakcinisani protiv ove bolesti.